

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Komposteret Grøngødning

Balanceret gødskning med kompost

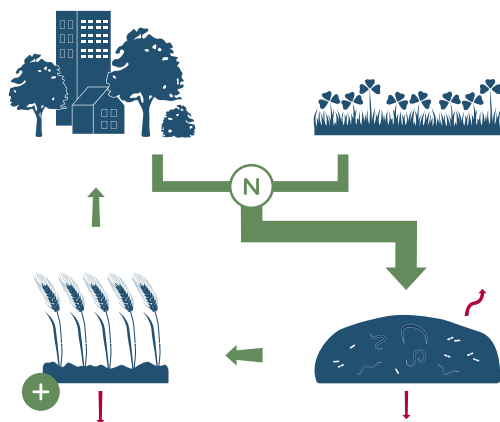

Kompost er en god kilde til næringsstoffer i økologiske sædskifter, men kan give udfordringer for balancen i gødskningen. Her får du overblik over, hvilke muligheder kompost giver, og hvad du skal være opmærksom på, når du anvender kompost.

Kompost kan være en værdifuld gødningskilde, men kræver opmærksomhed på næringsstofstrømmene på bedriften. Grafikkerne er baseret på udregninger, hvor der udbringes 18 tons kompost per hektar på en bygmark, hvor halmen fraføres ved høst.

Nitrogen

Ved brug af kompost tilføres 140 kg nitrogen per hektar, hvilket fører til et overskud på markbalancen. Det meste bliver dog først tilgængelig for afgrøder efter flere år. Mange års tilførsel af kompost opbygger en pulje, der frigiver plante-tilgængeligt nitrogen.

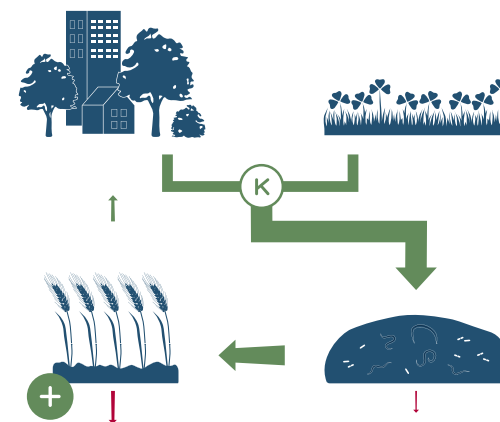
* Arbejdet med kulstofbalancer er kompliceret, og specialister fra projektet har resultater på kulstofs kredsløbet klar i løbet af 2023.

** Kalium udvaskes på sandjord, hvilket resulterer i et mindre overskud.

*** Vær opmærksom på fosforlofter når du tilfører kompost.

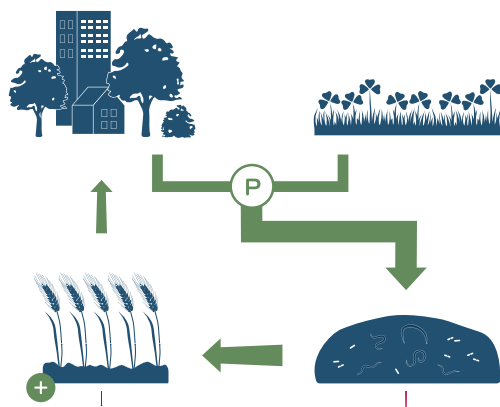
Kalium

Kompost er en god kilde til kalium. Specielt hvis kompostmiler delvist overdækkes, så udvaskning undgås. Dog kan et stort overskud af kalium give risiko for magnesiummangel, men dette kan afhjælpes ved at inkludere kløvermarker i sædskiftet**.

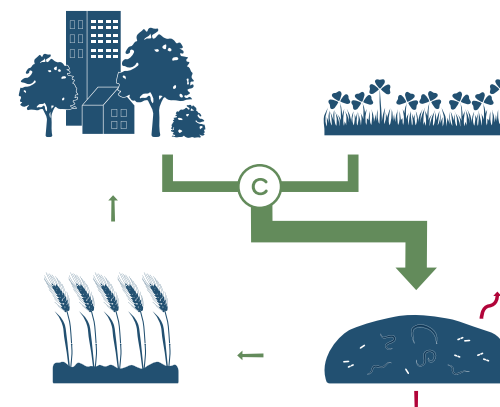
Fosfor

Tildeling af kompost tilføres cirka 30 kg fosfor per hektar og giver et overskud af fosfor til jorden. Kompost er således en god kilde til opbygning og vedligehold af jordens fosforpulje til gavn for afgrøderne***.

Kulstof

Vi kender ikke klimapåvirkningen, når vi gøder med kompost. Dog ved vi, at der tabes kulstof under komposteringen, og at der opbygges eller vedligeholdes kulstof i jorde, der bliver gødet med kompost*.

Formålet med at gøde jorden med kompost er, at sikre gode udbytter og sund jord. Ved brug af kompost opbygges puljer af næringsstoffer i jorden, men der ses sjældent første eller andet års effekter på udbytte. Tildeling af kompost kan desuden have indirekte positive effekter på jordens struktur og frugtbarhed.

Kompost fremstilles af forskellige næringsrige grønne og strukturgivende brune planterester. Grøn biomasse kan være slæt fra kløvergræs, afgrøde- eller efterafgrøde. Brun biomasse er typisk vedmasse som haveparkaffald leveret af kommunen, men kan også findes intern på bedriften fra udtydning fra læhegn, skov eller naturarealer.

Litteratur

Effect of composting on nutrient loss and nitrogen availability of cattle deep litter, S.G Sommer, 2001.
Production of organic compost from different plant waste generated in the management of a green urban space, da Silva 2018.
Vandbalancer og kvælstofudvaskning på 4 jordtyper, Statens Planteavlsvforsøg, Sv. E. Simmelsgaard, 1985.
Landsovervågningsoplande 2020, nr 472 DCE Blicher-Mathiesen et al., 2021.
Kompostanalyser lavet af Innovationscenter for Økologisk Landbrug 2020.
Rapport 112, Fodermiddeltabel, Dansk Kvæg, 2005.

**Innovationscenter
for Økologisk Landbrug**

Promilleafgiftsfonden for landbrug